

Jaarverslag 2018

overleg

kunstenuorganisaties

Voorwoord	3
Inleiding	5
Leden	6
Werkgroepen	10
Ledenondersteuning	15
Team	18
Partners en mandaten	19
Financiën	26
Communicatie	26

01 Netwerk

Voorwoord

Lijntjes uitgooien. Uitgestoken handen grijpen. Allianties smeden.

Samenwerken zit de kunstensector in het bloed. We coproduceren, organiseren residenties, gooien onze huizen open. We slopen de schotten tussen disciplines en vermengen werkvormen. Onze artistieke projecten verdragen geen hokjes.

Maar ook op zakelijk vlak gaan we radicaal voor verbinding. We wisselen kennis uit over contractvormen en welzijn op het werk, bijvoorbeeld via het sectorale actieplan tegen grensoverschrijdend gedrag dat we met onze partners uitrollen. We ontwikkelen samen tools waarmee we niet alleen de bedrijfsvoering van onze eigen organisatie professionaliseren, maar meteen die van een hele sector, van ondersteuning op vlak van taxshelter tot GDPR. En als we bij de overheden pleiten voor de juiste voorwaarden, voor een voedingsbodem die de kunsten doet floreren, dan doen we dat gezamenlijk. Zo wogen we in 2018 op de wijzigingen aan het Kunstendecreet.

OKo schept als netwerkorganisatie een context waarin elkaar ontmoeten en inspireren vanzelfsprekend is. Maar het is meer dan een platform dat samenwerking in de kunstensector faciliteert. OKo zoekt de dialoog met overheden, met spelers uit het brede culturele veld, met maatschappelijke actoren. In een context waarin de megafoon het steeds vaker lijkt te halen van de dialoog blijft oKo inzetten op samenspel. En slaagt het erin om de kunstensector die divers wil en moet zijn te verenigen, te versterken en te vertegenwoordigen.

Nooit telde oKo meer leden dan in 2018. Het toont aan dat het ook vandaag nog werkt: een verbindende aanpak. Wars van stoere quotes. Maar zonder angst voor stevige standpunten.

Luk Van den bosch – voorzitter oKo en general manager Rosas

— Inleiding

Verbinden over werkvormen en disciplines heen

Hoe interpreteert de FOD Financiën het begrip 'première' als ze het heeft over taxshelter? Kunnen we met een aantal kunstorganisaties samen beroep doen op een freelance vertrouwenspersoon? Wat moet er in het GDPR-register van een organisatie die bezig is met ticketverkoop en

kansengroepen? Welk thema ook de orde van de dag bepaalt, je vindt sneller duurzame en werkbare oplossingen als je de koppen bij elkaar steekt. Dat is het principe van oKo.

In 2018 telde oKo meer leden dan ooit tevoren.

In 2018 telde oKo 214 leden uit de Vlaamse en Brusselse kunstensector, dat is meer dan ooit tevoren. In de bijeenkomsten van onze elf werkgroepen kregen ze de ruimte om van gedachten te wisselen over discipline- of werkvormspecifieke thema's. Ze hadden het er over welzijn op het werk, over aanvullende financiering, over nieuwe en gewijzigde decreten. Daarnaast kwamen oKo-leden samen op infosessies, sectordagen en algemene vergaderingen. Dat soort ontmoetingen zijn bij uitstek momenten waar de sector elkaar ontmoet, bijleert, discussieert, van mening verschilt en elkaar vindt. Over de grenzen van disciplines en werkvormen heen.

Met de ideeën, vragen en suggesties die leden stellen gaat het oKo-team aan de slag. Door to-the-point advies te geven op vragen die ze stellen en door vergaderingen en infosessies te organiseren om thema's die hen bezig houden verder uit te spitten. En de oKo-medewerkers slaan bruggen naar iedereen die met kunstensector bezig is: van beleidsmakers over bovenbouw tot openbare omroep. Zo geeft oKo het rijke spectrum van de volledige kunstensector een stem: van kleine, experimentele speler tot grote kunstinstelling.

— Leden per werkgroep in 2018

Artiest Centraal

VOORZITTER Patrick Sterckx, Villanella

Alibi Collectief BRUSSEL
 Caravan Production BRUSSEL
 Cas-co LEUVEN
 Cohort BRUSSEL
 Hiros BRUSSEL
 Klein Verzet ANTWERPEN
 Kosmonaut Production BRUSSEL
 Manyone BRUSSEL
 Pianofabriek kunsten-
 werkplaats BRUSSEL
 SPIN BRUSSEL
 Villanella ANTWERPEN
 workspacebrussels BRUSSEL
 wpZimmer ANTWERPEN

Audiovisuele Kunsten

VOORZITTER Iris Verhoeven, JEF

Anima BRUSSEL
 Auguste Orts BRUSSEL
 Bevrijdingsfilms LEUVEN
 Cinea BRUSSEL
 Cinema Nova BRUSSEL
 Constant BRUSSEL
 Courtisane GENT
 Escautville ANTWERPEN
 Filemon BRUSSEL
 JEF ANTWERPEN
 MOOOV TURNHOUT
 OFFoff GENT
 Offscreen BRUSSEL
 Sabzian BRUSSEL
 SoundImageCulture
 – SIC BRUSSEL

Beeldende Kunsten

VOORZITTER Josine De Roover, NICC/Cas-co

AIR ANTWERPEN
 CIAP HASSELT
 De Nieuwe Opdrachtgevers BRUSSEL
 Etablissement d'en face BRUSSEL
 Extra City BERCHEM
 JUBILEE BRUSSEL
 KIOSK GENT
 Kunst in Huis BRUSSEL
 M – Museum Leuven LEUVEN
 M HKA ANTWERPEN
 Manoeuvre GENT
 Netwerk AALST
 Nieuw Internationaal Cultureel
 Centrum BRUSSEL
 Ruimte Morguen ANTWERPEN
 Z33 HASSELT

STUK – La Jungle © JOERI THIRY

Dans

VOORZITTER Maarten Van Cauwenberghe,
 Voetvolk

Damaged Goods BRUSSEL
 Danspunt GENT
 Eastman ANTWERPEN
 fieldworks BRUSSEL
 Great Investment | Mette
 Ingvartsen BRUSSEL
 GRIP ANTWERPEN
 Hiatus | Daniel Linehan BRUSSEL
 Kunst/Werk LINT
 les ballets C de la B GENT
 Peeping Tom BRUSSEL
 Rosas BRUSSEL
 Ultima Vez BRUSSEL
 Voetvolk ANTWERPEN

Grootschalig

VOORZITTER Katrien Van Eeckhoutte,
 Concertgebouw Brugge

Ancienne Belgique BRUSSEL
 Antwerp Symphony
 Orchestra ANTWERPEN
 BOZAR BRUSSEL
 Brussels Philharmonic BRUSSEL
 Concertgebouw BRUGGE
 De Warande TURNHOUT
 deSingel ANTWERPEN
 Flagey BRUSSEL
 Handelsbeurs Concertzaal GENT
 HETPALEIS ANTWERPEN
 Kaaithater BRUSSEL
 Kunsthuis Opera Vlaanderen Ballet
 Vlaanderen ANTWERPEN
 Muziekcentrum De Bijloke GENT

Muziek

VOORZITTER Bert Schreurs,
 Collegium Vocale

Anima Eterna Brugge BRUGGE
 B-Classic TONGEREN
 B.O.X Office ANTWERPEN
 B'Rock GENT
 Baroque Orchestration X
 ANTWERPEN
 BLINDMAN BRUSSEL
 Brussels Jazz Orchestra MECHELEN
 CHAMPDACTION ANTWERPEN
 Choux de Bruxelles BRUSSEL
 Collegium Vocale GENT
 Compagnia Celeste BRECHT
 Festival van Vlaanderen Brugge
 BRUGGE
 Flat Earth Society LOVENDEGEM
 Gonzo Circus HEVERLEE
 HERMESensemble BERCHEM
 Het Collectief BRUSSEL
 I SOLISTI ANTWERPEN
 Ictus Ensemble BRUSSEL
 La Petite Bande LEUVEN
 Nadar SINT-NIKLAAS
 Oxalys BRUSSEL
 Psallentes LEUVEN
 Rockoco ANTWERPEN
 Scala & Kolacny Brothers AARSCHOT
 SPECTRA ensemble GENT
 Symfonieorkest Vlaanderen GENT
 Wilde Westen KORTRIJK
 wolx GENT
 Zefiro Torna MECHELEN
 Zwerm ANTWERPEN

Muziekclubs

VOORZITTER Mike Naert, Het Depot

5 voor 12 ANTWERPEN

Cactus Muziekcentrum BRUGGE

De Casino SINT-NIKLAAS

De Zwerver OOSTENDE

Democracy GENT

Het Depot LEUVEN

Muziekcentrum Dranouter

DRANOUTER

Muziekclub 4AD DIKSMUIDE

Muziekclub Nosta OPWIJK

N9 EEKLO

t Ey BELSELE

TRIX BORGERHOUT

VK concerts SINT-JANS-MOLENBEEK

Muziektheater

VOORZITTER Stijn Devillé, Het Nieuwstedelijk

Alden Biesen Zomeropera BILZEN

DE KOLONIEMT BERCHEM

Het Nieuwstedelijk LEUVEN/HASSELT

LOD GENT

Muziektheater Transparant BRUSSEL

Pantalone ANTWERPEN

Theater De Spiegel ANTWERPEN

Walpurgis MORTSEL

Zonzo Compagnie ANTWERPEN

Ontwikkeling, productie en presentatie

VOORZITTER Steven Vandervelden, STUK

'Nuff Said BERCHEM

A Two Dogs Company BRUSSEL

Beursschouwburg BRUSSEL

CAMPO GENT

De Centrale GENT

De Vrienden Van Brosella BRUSSEL

d e t h e a t e r m a k e r ANTWERPEN

fiëbre BORGERHOUT

Het Bos ANTWERPEN

Het Theaterfestival ANTWERPEN

Kaap KORTRIJK/OOSTENDE

Kunstencentrum BELGIE HASSELT

Kunstencentrum BUDA KORTRIJK

Kunstenfestivaldesarts BRUSSEL

kunstZ ANTWERPEN

Monty ANTWERPEN

Moussem BRUSSEL

nadine BRUSSEL

NONA MECHELEN

Platform 0090 ANTWERPEN

Provincie Limburg

– Dommelhof NEERPELT

Q-O2 BRUSSEL

Rataplan BORGERHOUT

Smoke & Dust GENT

STUK Kunstencentrum LEUVEN

Theater aan Zee OOSTENDE

Timelab GENT

Vincent Company ANTWERPEN

Vooruit GENT

Zomer van Antwerpen ANTWERPEN

Participatie

VOORZITTER Wim Oris, Compagnie Tartaren

Aifoon, Gent GENT

ART BASICS for CHILDREN BRUSSEL

Bij' De Vieze Gasten GENT

Co.Labs ANTWERPEN

Compagnie Tartaren LEUVEN

De Figuranten MENEN

De Veerman ANTWERPEN

Globe Aroma BRUSSEL

Jeugdtheaterhuis Larf! GENT

Kunst in Zicht TURNHOUT

Madam Fortuna BORGERHOUT

MATRIX LEUVEN

MET-X BRUSSEL

MUS-E BRUSSEL

Musica NEERPELT

Platform-K GENT

RASA ANTWERPEN

Tutti Fratelli ANTWERPEN

Unie der Zorgelozen KORTRIJK

Victoria Deluxe GENT

w wh at* BRUSSEL

Wit.h KORTRIJK

Theater

VOORZITTER Dirk De Lathauwer, fABULEUS

4Hoog GENT

Abattoir Fermé MECHELEN

Action Zoo Humain GENT

ARSENAAL/LAZARUS MECHELEN

Behoud de Begeerte ANTWERPEN

Berlin ANTWERPEN

BRONKS BRUSSEL

Comp. Marius HOBOKEN

Compagnie Barbarie ANTWERPEN

Compagnie Cecilia GENT

CREW BRUSSEL

de Koe ANTWERPEN

DE MAAN MECHELEN

De Nwe Tijd ANTWERPEN

de Roovers ANTWERPEN

Ensemble Leporello BRUSSEL

fABULEUS LEUVEN

Het Kwartier MECHELEN

HETGEVOLG TURNHOUT

K.A.K. BRUSSEL

Kloppend Hert DRONGEN

Kopergietery GENT

KVS BRUSSEL

Laika ANTWERPEN

Martha!Tentatief MORTSEL

Needcompany BRUSSEL

NTGent GENT

Ontroerend Goed GENT

ROBIN BRUSSEL

SKaGeN ANTWERPEN

studio ORKA GENT

Theater Antigone KORTRIJK

Theater FroeFroe ANTWERPEN

Theater Malpertuis TIELT

Theater Stap TURNHOUT

Theater Zuidpool ANTWERPEN

Toneelhuis ANTWERPEN

toneelspelersgezelschap

STAN ANTWERPEN

Tristero BRUSSEL

Troubleyn / Jan Fabre ANTWERPEN

Ultima Thule GENT

— Werkgroepen

Elk oKo-lid is formeel lid van een van de elf oKo-werkgroepen. Daar komen discipline- of werkvormspecifieke thema's aan bod, nemen leden standpunten in en wisselen ze praktijken uit. In 2018 kwam elke werkgroep 3 of 4 keer samen. In totaal waren er 38 werkgroepbijeenkomsten.

01 *Artiest Centraal*

In 2017 startte de werkgroep Artiest Centraal met het eerste denkwerk over een charter fair practices met heldere afspraken voor de hele sector. De contouren van dat charter werden geschetst in 2018. Doel is om als gelijken aan de onderhandelingsstafel te gaan zitten bij de start van het artistieke proces. Intussen worden de principes van het charter verder besproken in het hele oKo-netwerk. Zo sijpelt de opgebouwde kennis door naar alle disciplines en werkvormen.

aifoon – LAwaBO © MICHEL DEVIJVER

02 *Audiovisuele Kunsten*

De werkgroep Audiovisuele Kunsten identificeerde de kansen en uitdagingen van het nieuwe reglement publiekswerking dat het VAF aan het begin van de zomer voorstelde. In nauwe samenwerking met het VAF bereidde oKo de audiovisuele organisaties voor op de deadline voor de aanvragen voor publiekswerking begin 2019. Ondertussen bogen audiovisuele organisaties binnen het Kunstendecreet zich over de problematiek van presentatieplekken, onder meer in het kader van de Landschapstekening.

03 *Beeldende Kunsten*

Er circuleren heel wat contracten in de sector. De werkgroep Beeldende Kunsten begon met een inventaris van de belangrijkste types en de heersende noden. En dat met grote aandacht voor de positie van de kunstenaar, onder meer dankzij het charter fair practices. Daarnaast formuleerde de werkgroep standpunten bij enkele wetsvoorstellen, zoals dat over de verhoging van btw op de verkoop van kunstwerken.

04 *Dans*

Hoe pak je grensoverschrijdend gedrag aan in de kunsten? De werkgroep Dans nam het voortouw in de discussie over #MeToo. De leden dachten mee over ideeën zoals een onafhankelijk aanspreekpunt. Na de open brief 'A Choreographer's Statement' kwamen op initiatief van de werkgroep 50 choreografen, freelancers, artistiek en zakelijk leiders samen om bij te leren over het sectorale actieplan.

Grootschalig 05

Hoe houd je de vinger aan de pols van alle medewerkers in een groot huis? De werkgroep Grootschalig onderzocht manieren om sociaal overleg op de werkvloer te organiseren met aandacht voor de positie flexwerkers en freelancers. Daarnaast had de werkgroep het over de samenwerking met de VRT en de digitalisering in onze kunsthuizen.

06 *Muziek*

Wie op tournee gaat of een festival organiseert, krijgt zijn taken zelden tussen 9 en 5 gebolwerkt. In de werkgroep Muziek deelden organisaties best practices om flexibel werk en overuren aan te pakken. Verder op de agenda: de overheveling van een aantal taken van Kunstenpunt naar Poppunt.

Hoe betaal je een muzikant als er ook een band, een booker, een management én een club in het spel zijn? Wanneer is iemand een professional, wanneer een amateur? Onder begeleiding van Liesbeth Dejonghe sprak de werkgroep over werkgeverschap en faire verloning in muziekclubs.

De werkgroep Muziektheater speelde een voortrekkersrol in het debat over de spreiding van gesubsidieerde kunsten, onder meer door de overheden te wijzen op de discrepantie in beschikbare datasets. Daarnaast bepaalde taxshelter de agenda: steeds meer kleine organisaties vonden de weg naar het financieringsmiddel.

09 Ontwikkeling, Productie en Presentatie

Hoe definieer je een coproductie? Hoe een residentie? En hoe vergoed je alle betrokkenen correct? Aan de hand van voorbeeldprojecten deelden de leden van de werkgroep Ontwikkeling, Productie en Presentatie best practices en discussieerden ze over de haalbaarheid en wenselijkheid van strakke definities.

10 Participatie

De werkgroep Participatie discussieerde intern én met de andere oKo-leden over de KdG-studie naar de functie participatie die begin 2018 vrijgegeven werd en het voorgestelde draaiboek dat de administratie aan het eind van het jaar op tafel legde. Daarbij suggereerden ze om te werken met een major-minorsysteem in het Kunstendecreet.

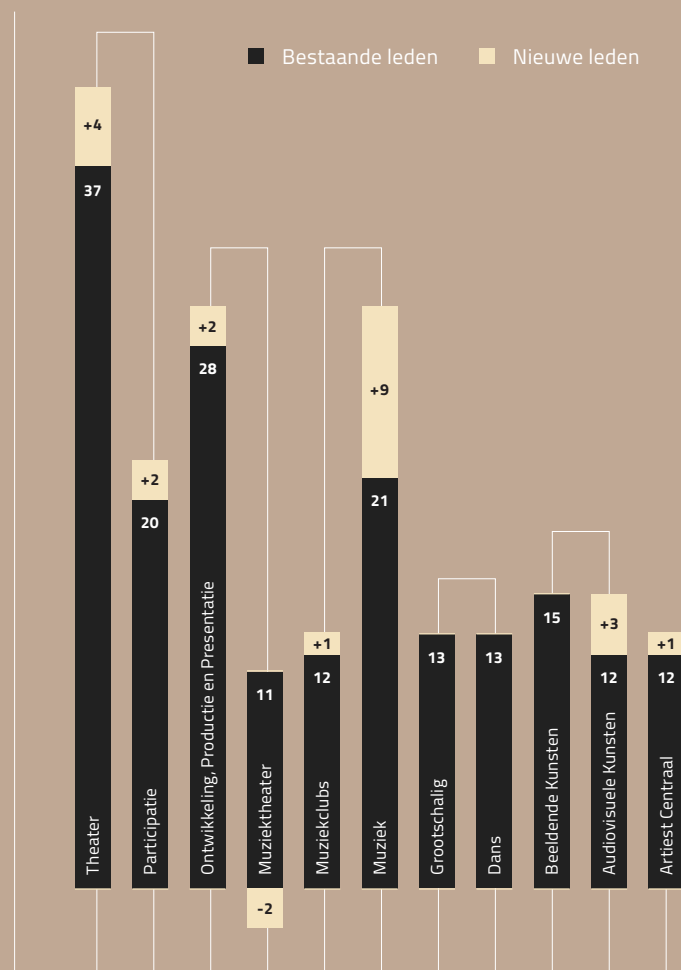

Villanella – DE Studio
– Leeslabolanoie
© ELIZABETH GEERTS

11 Theater

Van spreiding tot taxshelter: de werkgroep Theater agendeerde heel wat thema's die het debat in de kunstensector bepaalden. Naar aanleiding van het sectoraal actieplan grensoverschrijdend gedrag deelden de leden best practices in de samenwerking met kinderen en jongeren. De werkgroep Theater gaf ook de eerste insteek voor het oKo-verkiezingsmemorandum van 2019.

Aantal leden per werkgroep in 2018

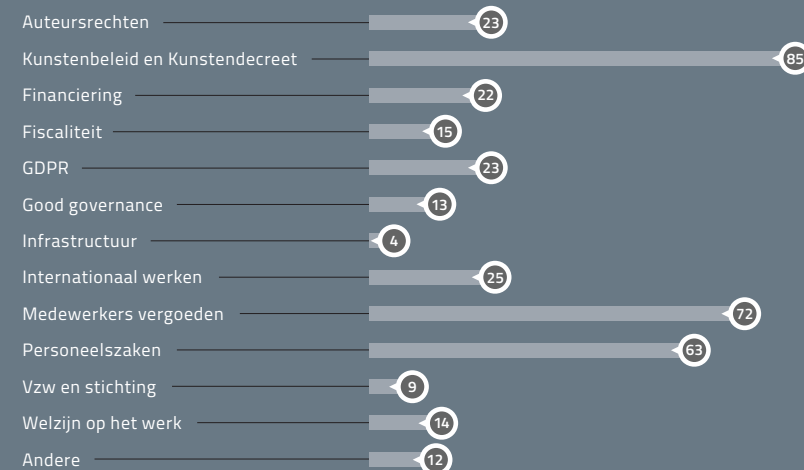
Ledenondersteuning

OKo ontwikkelt managementtools, biedt uitgebreide informatie over thema's als zakelijk beheer, administratieve en wettelijke verplichtingen en personeelsbeleid op zijn online kennisbank en organiseert infosessies over actuele thema's. Bovendien is het team elke werkdag telefonisch of via mail te bereiken voor vragen. In 2018 ondersteunden we onze leden onder meer op vlak van de privacywetgeving, welzijn op het werk, de regelgeving in verband met het Kunstendecreet, auteursrechten en het vergoeden van medewerkers.

Servicevragen

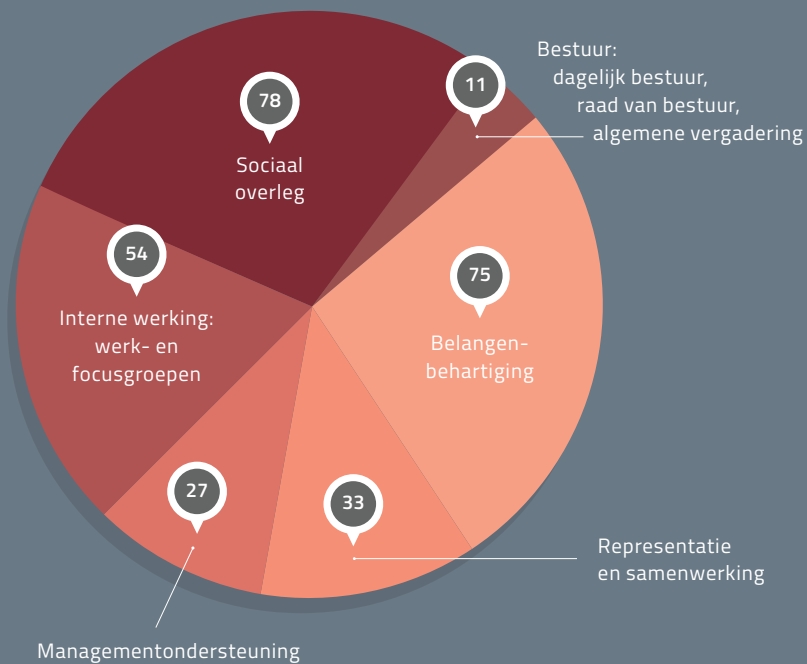
Totaal aantal vragen: 380.

Wie vragen heeft over de thema's die oKo behandelt, kan simpelweg mailen of bellen naar het oKo-team. In 2019 behandelde dat 380 van zulke servicevragen. 22 % daarvan ging over kunstenbeleid en het Kunstendecreet. Ook over het vergoeden van medewerkers (18 %) en personeelszaken werden veel vragen gesteld. Vragen over financiering, internationaal werken, GDPR en auteursrechten maakten elk zo'n 5 à 6 % uit van de mix.

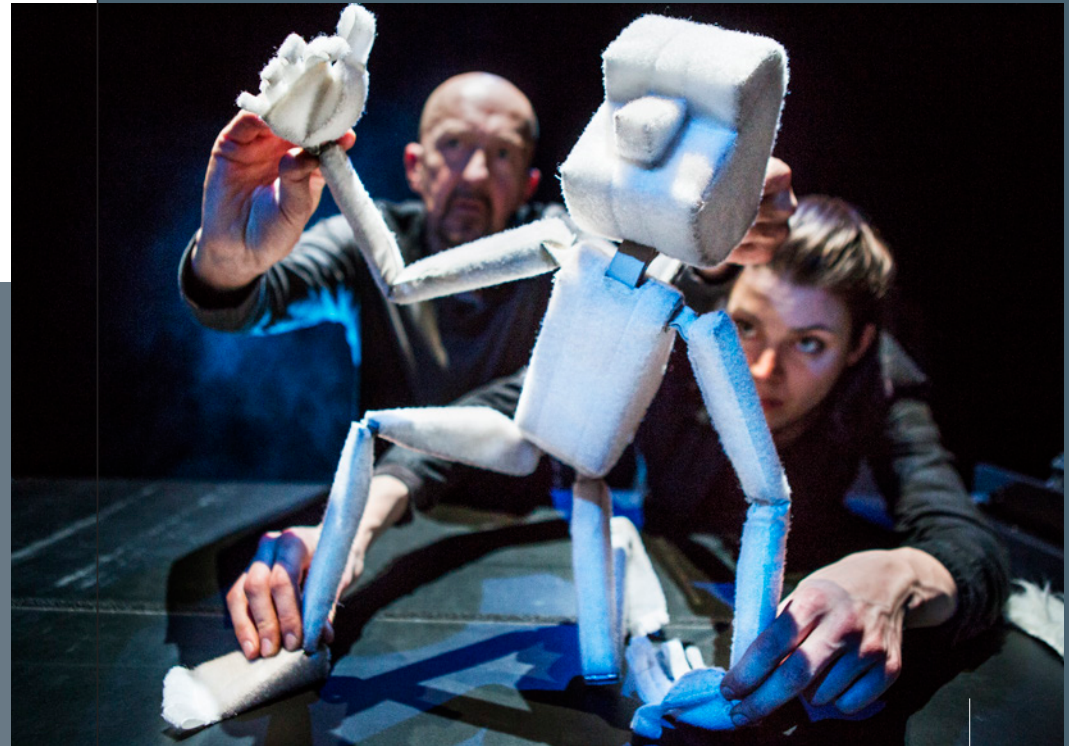

Overleg en bijeenkomsten

Er gaat geen dag voorbij zonder dat oKo deelneemt aan op een overleg-moment, meeting of vergadering. Dat bewijzen de 278 bijeenkomsten in 2018 waarop medewerkers van oKo aanwezig waren – de interne meetings van het oKo-team niet meegerekend. Meer dan de helft van de oKo-vergaderdertijd gaat naar sociaal overleg (28 %) en belangenbehartiging (27 %). De oKo-werk- en focusgroepen zijn goed voor 19 % van onze bijeenkomsten.

Infosessies en sectormomenten

OKo organiseerde 17 infosessies en seminars, onder meer over GDPR, de bijklus- en vrijwilligerswet, burn-outbeleid en taxshelter. Als medeorganisator van seminars en sectormomenten over grensoverschrijdend gedrag, de Europese detacheringsrichtlijn, diversiteit en lokaal cultuurbeleid bereikten we ook een grote doelgroep buiten ons netwerk.

In totaal namen 480 sectorprofessionals deel aan onze opleidingen en sectormomenten. Ons vormingsaanbod was goed voor 11.604 uur gevolgte opleiding in de sector.

Ultima Thule – De Stroom
© THOMAS DHANENS

— Team

CIAP – Martin Belou – Objects, Love and Patterns

© MICHEL DE CLEENE

De oKo-medewerkers ondersteunen, begeleiden en informeren de leden. Bij elke werk- en focusgroep is minstens één medewerker van het team aanwezig. In 2018 werkten vijf medewerkers voor oKo, goed voor 3,8 voltijdse equivalenten:

› Leen Laconte	– directeur	(VOLTIJD)
› Paul Corthouts	– beleidszaken	(60 %)
› Liesbeth Dejonghe	– juridische en sociale zaken	(60 %)
› Esther De Soomer	– communicatie	(VOLTIJD)
› Eveline Vanfraussen	– administratie	(79 %)

Esther De Soomer werd eind 2017 aangeworven en ging begin februari 2018 aan de slag. Paul Corthouts is sinds begin 2018 afwezig om gezondheidsredenen. Zijn taken werden opgevangen door de directeur en door een aantal freelancekrachten. OKo deed bovendien beroep op freelancer Els Vanheusden ter ondersteuning van enkele juridische dossiers.

Op de algemene vergadering van juni 2018 besliste het oKo-netwerk om vanaf 1 januari 2019 een nieuwe vaste medewerker aan te werven die zich concentreert op de coördinatie van het ledennetwerk.

— Partners & mandaten

Dankzij overleg met de sociale partners, binnen de bovenbouw en op beleidsniveau verdedigt oKo de belangen van zijn leden op verschillende platformen. Soms gebeurt dat op bilaterale basis, soms via een zetel in de raad van bestuur of algemene vergadering.

Dit waren onze partners in 2018:

Commissie Kunstenaars

OKo zetelt in de commissie kunstenaars van de FOD Sociale Zekerheid. Die commissie spreekt zich uit over de uitreiking van kunstenaarskaarten, visa voor kunstenaars en zelfstandigheidsverklaringen.

MANDATEN Liesbeth Dejonghe (oKo),
Paul Corthouts (oKo, plaatsvervangend)

ISOC

OKo zetelt in het Intersectoraal Overleg Cultuur (ISOC), een platform waar culturele spelers kennis uitwisselen en standpunten innemen over kwesties zoals aanvullende financiering, vrijwilligersbeleid, administratieve vereenvoudiging en de wetgeving over vennootschappen en verenigingen. Naast oKo maken VVJ, De Federatie, Sociare, VVC, De Ambrassade, VSF, Formaat Jeugdhuiswerk Vlaanderen, STEPP, Poppunt, VVSG, VVC, Clubcircuit, Kunstenloket, VVJ, ISB, VVBAD en Faro deel uit van ISOC.

Cultuurloket

Cultuurloket voorziet de sector van eerstelijnsadvies op gebied van fiscaliteit, het statuut van de kunstenaar, sociale zekerheid en juridische zaken. Het organiseert opleidingen voor zakelijk leiders, ondersteunt de loopbaan van kunstenaars en stimuleert cultureel ondernemerschap.

Kunstenpunt

Kunstenpunt is het steunpunt voor de kunstensector. Het voert onderzoek, zet in op de internationalisering van het kunstenveld en stimuleert praktijkontwikkeling. In 2018 nodigde oKo Kunstenpunt twee keer uit op een algemene vergadering om meer te vertellen over de Landschapstekening die het maakt. Elke oKo-werkgroep leverde bovendien input voor die Landschapstekening.

workspacebrussels – Alexander Vantournhout
– Screws – working title festival © PAUL MCGEE

Paritair Comité 304

OKo zetelt samen met twee andere werkgeversorganisaties en de vakbonden in PC 304, het paritair comité voor het gemakkelijheidsbedrijf. We sluiten er cao's af, in 2018 onder meer over ecocheques, de eindejaarspremie en aanvullend pensioen. OKo heeft zes van de veertien werkgeversmandaten in PC 304.

MANDATEN Paul Corthouts (oKo), Liesbeth Dejonghe (oKo), Filip Strobbe (Brussels Philharmonic), Pierre Van Diest (deSingel), Hugo Vanden Driessche, Katrien Van Eeckhoutte (Concertgebouw Brugge), Leen Laconte (oKo, plaatsvervangend), Herwig Onghena (les ballets C. de la B., plaatsvervangend), Patrick Sterckx (wpZimmer, plaatsvervangend), Kurt Melens (plaatsvervangend), Bert Schreurs (Collegium Vocale Gent, plaatsvervangend), Grietje D'Hollander (Kunsthuis Opera Vlaanderen Ballet Vlaanderen, plaatsvervangend)

Paritair Comité 329

Via Sociare behartigt oKo de werkgeversbelangen van de oKo-leden die ressorteren onder PC 329. We zijn vertegenwoordigd in de raad van bestuur van Sociare en we maken deel uit van het overleg sectorfederaties.

MANDATEN Iris Verhoeven (JEF)
– raad van bestuur (vanuit VOBK),
Liesbeth Dejonghe (oKo) – overleg
sectorfederaties

Pearle*

OKo is stichtend lid van Pearle*, de Europese federatie van organisaties die zoals oKo actief zijn in de podiumkunsten- en muzieksector. Via Pearle* volgt oKo de Europese dossiers op die (in)direct relevant zijn voor het Vlaamse en Brusselse kunstenveld. In 2018 waren dat onder meer de nieuwe detachingsrichtlijn, de policy over visa en de ecodesignrichtlijn. OKo was gastheer van de Pearle* conferentie in november 2018, samen met oKolid deSingel.

MANDATEN Liesbeth Dejonghe (oKo)
– secretaris

Concertgebouw Brugge – Nathalie Loriers
© FLORIS VAN SEVEREN

Het Samenwerkingsverband Auteursrecht & Samenleving werkt met partners als oKo, VLUHR, Cultuurconnect, Faro, VVBAD, VIAA, Lukas Arts in Flanders en de Luisterpuntbibliotheek aan een auteursrecht in balans. Via SA&S gaf oKo zijn leden ook advies op maat over specifieke auteursrechtenkwesties.

VERTEGENWOORDIGING

Leen Laconte (oKo)

Switch

Switch is een netwerk dat diensten op vlak van zakelijk management aanbiedt aan culturele organisaties. VOBK is medeoprichter en steraandeelhouder bij Switch. In 2018 bood oKo via Switch vijf veelgesmaakte infosessies aan over de nieuwe privacywetgeving.

MANDAAT BIJ SWITCH VOBK

– medeoprichter en steraandeelhouder

Sociaal Fonds Podiumkunsten

Het Sociaal Fonds voor de Podiumkunsten (SFP) is een paritair beheerd fonds voor bestaanszekerheid in PC 304. Het ontwikkelt voornamelijk initiatieven op vlak van tewerkstelling en opleiding in de sector. OKo is stichtend lid van het SFP en heeft zes mandaten in de raad van bestuur. In 2018 werkten we onder meer nauw samen rond grensoverschrijdend gedrag en de uitvoering van het nieuwe VIA-akkoord.

MANDATEN BIJ SOCIAAL FONDS PODIUMKUNSTEN

Ilse Muysers (Walpurgis) – voorzitter dagelijks bestuur en beheerscomité, Pierre Van Diest (deSingel) – penningmeester dagelijks bestuur en beheerscomité, Liesbeth Dejonghe (oKo) – beheerscomité, Herwig Onghena (les ballets C de la B) – beheerscomité, Patrick Sterckx (wpZimmer): beheerscomité, Hugo Vanden Driessche – beheerscomité

Sociare

Sociare is de werkgeversorganisatie voor organisaties die ressorteren onder PC 329. OKo is vertegenwoordigd in de raad van bestuur van Sociare en biedt oKo-leden van PC 329 een gunstig collectief lidmaatschap bij hen aan. In 2018 kwam Sociare leden van de werkgroep Beeldende Kunsten toelichting geven bij functie- en loonschalen binnen PC 329.

MANDATEN BIJ SOCIARE zie paritair comité 329

Strategische Adviesraad Cultuur – Sectorraad Kunsten en Erfgoed

De Strategische Adviesraad Cultuur (SARC) geeft adviezen bij decreten, beleidsnota's en beleidsbrieven. In 2018 sprak ze zich onder meer uit over het Kunsten-decreet en de plannen voor een verplicht integriteitsbeleid. OKo zetelt met twee mandaten in de SARC.

MANDATEN BIJ SARC Leen Laconte (oKo) en Kurt Melens (NTGent)/Bert Schreurs (Collegium Vocale)

*Cineo – Zonnefilmcollege in Cinema Zuid
– lezing Tom Paulus tijdens Eric Rohmer programma
© BIB • EUSE*

UNIZO

OKo verdedigt de belangen van PC 304 en PC 329 bij het intersectorale overleg in UNIZO. Omdat we deelnemen aan de sociale commissie van Unizo, kunnen we de ontwikkelingen in federale dossiers vanop de eerste rij mee volgen, zoals voor de nieuwe wet over verenigingswerk. Via UNIZO zitten we bovendien in de Commissie Kunstenaars en kunnen we deelnemen aan de bijeenkomsten van de Nationale Arbeidsraad (NAR) over het statuut van de kunstenaar.

MANDATEN BIJ UNIZO Liesbeth Dejonghe (oKo)

Verenigde Organisaties Beeldkunst

Via Verenigde Organisaties Beeldkunst (VOBK) kunnen oKo-leden die opereren onder PC 329 collectief aansluiten bij Sociare. VOBK beheert de overeenkomst en stroomlijnt de samenwerking. Bovendien is VOBK medeoprichter en ster-aandeelhouder van Scwitch.

Vlaams Audiovisueel Fonds

Het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) voert het Vlaamse filmbeleid uit, verleent subsidies en ondersteunt initiatieven voor de vertoning en spreiding van filmcultuur, filmeducatie en filmgeletterdheid. OKo streeft in samenspraak met het VAF naar een volwaardige ondersteuning en financiering van publiekswerking in de audiovisuele sector. In 2018 werkten we vooral rond het nieuwe reglement publiekswerking.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Vluchtelingenwerk zet zich in voor mensen op de vlucht voor oorlog, geweld en vervolging. Het is onder meer initiatiefnemer van de campagne Gastvrije Gemeente, die oKo ondersteunt. OKo zetelde in 2018 ook in de jury van de Gastvrije Awards, die gastvrije initiatieven in Vlaanderen en Brussel in de kijker zet.

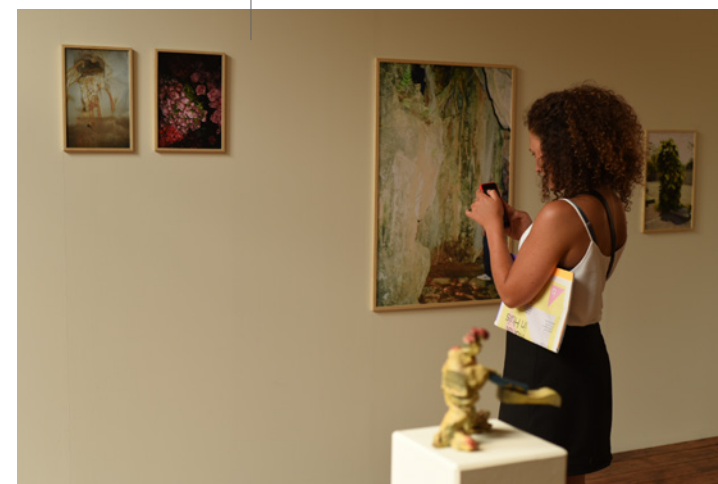
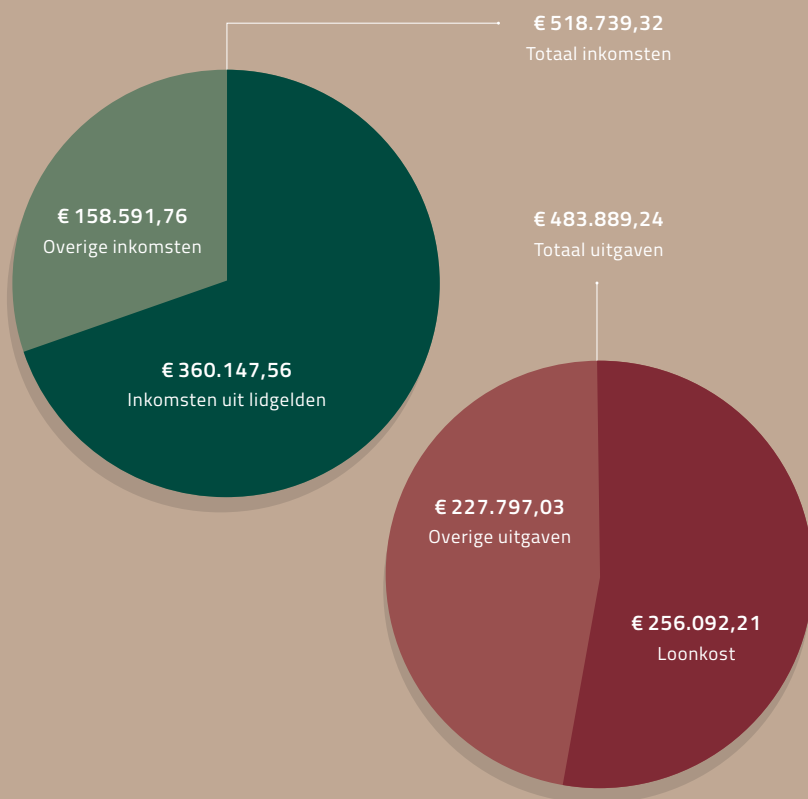
VRT

De Vlaamse openbare omroep VRT heeft onder meer als opdracht om cultuur op een brede en verdiepende manier toegankelijk te maken. OKo ging in 2018 via het Cultuuroverleg in gesprek met de VRT over de positie van kunst en cultuur op de zenders van de openbare omroep.

Financiën

De 214 oKo-leden betaalden 360.147,56 euro aan lidgelden. Dat is 24.611,83 euro meer dan in 2017, toen 202 leden 335.535,73 euro bijdroegen. OKo had 518.739,32 euro aan inkomsten en gaf 483.889,24 euro uit. De inkomsten en uitgaven van VOBK zijn geïntegreerd in de berekening.

In juni 2018 stemde de algemene vergadering van oKo in met een lidgeldverhoging vanaf 2019. Die moet verzekeren dat oKo op middellange termijn een gezonde vzw blijft. Bovendien kreeg oKo zo de mogelijkheid om vanaf 2019 een nieuwe voltijdse medewerker aan te werven.

Communicatie

Vanaf midden 2018 verscheen de interne oKo-nieuwsbrief wekelijks in plaats van tweewekelijks. Daarnaast breidde het ledegedeelte van de oKo-website uit: de kennisbank werd volledig doorgelicht en geüpdatet en op heel wat thema's aangevuld – een operatie die in 2019 vervolgd wordt. Ook kwam er een dossierpagina met een stand van zaken van enkele belangrijke dossiers die oKo opvolgt, zoals grensoverschrijdend gedrag, sociaal overleg en het Kunstendecreet.

Tegelijk zette oKo in op externe communicatie. Met een nieuwe externe nieuwsbrief, die op onregelmatige tijdstippen verschijnt, richten we ons tot partners, beleidsmakers en geïnteresseerden buiten het netwerk. We verzonden in 2018 vier persberichten en lanceerden negen standpunten. Onder meer De Morgen, deStandaard, VRTNWS en De Tijd berichtten over oKo naar aanleiding van dossiers als de inval bij Globe Aroma en grensoverschrijdend gedrag.

www.overlegkunsten.org

Jaarverslag 2018

02 Werkgeversfederatie

03 Belangenbehartiging

01 — Inleiding — 3
Netwerk

Welzijn op het werk 4

Sociaal overleg 6

Fair practices en
arbeidsvoorwaarden 8

Transitie 10

Juridisch beleid 12

Werkgeversfederatie

02

Laika & FroeFroe – De Meester en Margarita
© KATHLEEN MICHIELS

Goede praktijken stimuleren, transitie aanjagen

— Inleiding

Als werkgeversfederatie verenigt oKo organisaties uit de hele kunstensector: van eenmans-vzw tot grote structuur met honderden werknemers. OKo onderhandelt met de vakbonden en werkt samen met overheden en sectorale partners acties uit die van de kunstensector een goede werkomgeving maken. Bijvoorbeeld op vlak van welzijn op het werk: het is geen wonder dat we in de nasleep van #MeToo met versterkte kracht inzetten op acties tegen grensoverschrijdend gedrag. Maar we reikten onze leden ook tools aan voor de omgang met stress en burn-out op het werk. Bovendien sloten we dit jaar vier cao's af.

Elke gesubsidieerde kunstenuitvoerder moet zijn medewerkers minimaal vergoeden volgens de toepasselijke cao's. Maar heel wat kunstenaars zijn aan de slag met korte contracten. De precariteit is nooit veraf. Daarom staan een correcte vergoeding en fair

practices hoog op onze agenda. In 2018 gingen we verder aan de slag met ons charter fair practices, dat in 2019 zal landen. Dankzij het tweede Vlaamse Intersectorale Akkoord (VIA) voor PC 304, dat oKo mee onderhandelde, werd bovendien zo'n twee miljoen euro vrijgemaakt voor de kunstensector. Die middelen zijn bedoeld om de koopkracht te verbeteren en het werk in de sector kwalitatiever te maken.

OKo begeleidt kunstenuitvoerders bovendien naar een

meer professionele werking met aandacht voor goed bestuur. Dat gaat onder meer over wettelijke verplichtingen zoals GDPR of de auteurswetgeving, waarvoor we onze leden de nodige tools en informatie aanbieden. Maar we gaan ook verder dan dat: oKo is bij uitstek een netwerk dat het debat over transitie in de kunstensector aanjaagt. Want de publieken, werkvormen en artistieke creaties van morgen bepalen mee de bedrijfsvoering van vandaag.

Hiatus – Medium Medium, een in situ performance, choreografisch parcours door Daniel Linehan in KANAL © DANNY WILLEMS

OKo sloot in 2018 vier cao's af.

Grensoverschrijdend gedrag en burn-out aanpakken

— Welzijn op het werk

Hoe veranker je een welzijnsbeleid in een sector waar korte contracten, stevige concurrentie en lage budgetten tot de orde van de dag behoren? Met maatregelen die aandacht hebben voor de positie van freelancers en flexwerkers. En: véél sensibiliseren.

Eind 2017 rolde oKo samen met de sociale partners en het Sociaal Fonds Podiumkunsten het sectorale actieplan tegen grensoverschrijdend gedrag uit. In 2018 raakte het traject op kruissnelheid. Dankzij brede informatiecampagnes en sensibiliseringsacties werd de aanpak van grensoverschrijdend gedrag veel beter bespreekbaar. Niet alleen in de media dus, maar ook in de sector, waar het bewustzijn om het probleem aan te pakken alsmaar groeit.

Ombudsfunctie

Zo schreef oKo eind 2018 samen met 50 choreografen, freelancers, artistiek en zakelijk medewerkers van dansorganisaties, de vakbonden, het Sociaal Fonds Podiumkunsten en Engagement een brief naar Vlaams minister van Cultuur Sven Gatz met de vraag om prioriteit te geven aan de ombudsfunctie. De minister was daar al mee bezig,

onder meer met input die wij hem vooraf bezorgd hadden via een stuurgroep. Een week later bevestigde hij dat er middelen voor vrijgemaakt werden. In 2019 werd de ombudsfunctie ingevuld.

Burn-outpreventie

Belangrijke sectorale issues op de beleidsagenda plaatsen en laten vertalen in concrete maatregelen behoort tot onze kerntaken. Geen wonder dus dat ook het

VIA-akkoord, dat oKo mee onderhandelde, enkele belangrijke welzijnsmaatregelen bevat tegen grensoverschrijdend gedrag en burn-out. Op dat vlak zetten we in 2018 trouwens concrete stappen: we organiseerden een infosessie over re-integratie en gaven input voor een projectaanvraag voor burn-outpreventie die het Sociaal Fonds Podiumkunsten indiende bij de Nationale Arbeidsraad. Dat project werd geselecteerd en gaat van start in 2019.

Marthientatief © KAROLINA MARUSZAK

“De urgentie om grensoverschrijdend gedrag aan te pakken is zeer hoog.”

“Via het Sociaal Fonds Podiumkunsten zijn in 2018 dertien nieuwe vertrouwenspersonen in de kunstensector afgezwaaid. Je merkt dat de urgentie om grensoverschrijdend gedrag aan te pakken hoog is: bij peer-to-peer-groeperingen als Engagement, in organisaties, bij zakelijk en bij artistiek personeel en in de politiek.

Sinds #MeToo zetten het Sociaal Fonds samen met de sociale partners, waaronder oKo, er versterkt op in. We geven onder meer input aan de politiek, bijvoorbeeld over de ombudsfunctie. De komst daarvan heeft minister Gatz eind 2018 aangekondigd. Een belangrijk extra vangnet voor wie binnen de organisatie geen gehoor vindt.

Maar in eerste instantie willen we grensoverschrijdend gedrag zoveel mogelijk vermijden. We zoeken inspiratie in binnen- en buitenland. We gingen bijvoorbeeld samen met oKo op bezoek bij het Nederlandse

meldpunt mores.online en maakten een uitstap naar de sportsector om kennis te maken met hun vlaggensysteem.

“In 2018 hebben we een nieuwe weg ingeslagen.”

Informatie rond het thema verspreiden we zo breed mogelijk: naar freelancers, flexwerkers, werknemers en leidinggevenden. We delen goede voorbeelden en ontwikkelen nieuwe inzichten. Zo dachten we na over de mogelijkheid om freelance vertrouwenspersonen in te zetten. Verandering is een langzaam proces. Maar in 2018 hebben we echt een nieuwe weg ingeslagen.”

Christa Criel

sectorconsulente Sociaal Fonds Podiumkunsten

VIA-akkoord, vier cao's en sociaal overleg op ondernemingsniveau

— Sociaal overleg

Bijna 2 miljoen extra voor de kunstensector vanaf 2020. Dat is de balans van het tweede Vlaamse Intersectorale Akkoord (VIA) voor PC 304, dat oKo mee onderhandelde en in september 2018 ondertekende.

In de VIA-akkoorden leggen werkgevers- en werknemersorganisaties samen met de Vlaamse overheid afspraken vast die de koopkracht en arbeidsomstandigheden van werknemers in de sector ten goede komen. Met VIA 2 werd in 2018 een bedrag van 1.923.897 euro goedgekeurd voor PC 304. Dat komt bovenop het budget van 2.082.771 euro dat al beschikbaar was in het kader van VIA 1. OKo en de vakbonden onderhandel- den dus bijna een verdubbeling aan middelen. Daarmee gaat de koopkracht erop vooruit: voortaan heeft iedereen onder PC 304 recht op een eindejaar- premie, óók flexwerkers en werknemers met korte contrac- ten. Bovendien is er ruimte voor kwaliteitsmaatregelen: om burn- out aan te pakken, de positie van kunstenaars en flexwerkers te

verbeteren en verder in te zetten op managementondersteuning bijvoorbeeld.

Vier cao's

VIA domineerde een belangrijk deel van het sociaal overleg in 2018. Dat resulteerde ook in de wijziging van de cao's Einde- jaarspremie en Ecocheques. Toch tackelde oKo daarnaast nog andere hete hangijzers. We sloten een cao over aanvullend pensioen af na de wijziging van de wetgeving daarover en een cao over deeltijdse arbeid. In het voorjaar bereikten we een eer- ste doorbraak in het taakloon- dossier. We zetten ook sociaal overleg op ondernemingsniveau op de agenda en spraken met de vakbonden af om in 2019 artikel 22 uit de cao Podium- kunsten-Muziek te evalueren.

Paritair comité 329

Via onze vertegenwoordiging in de raad van bestuur van Sociare volgen we de ontwikkelingen in PC 329 op. Ook daar werd een VIA-akkoord afgesloten, het vijfde al. De eindejaarspremie verhoogt, er komt een investe- ring in de tweede pensioenpijler en er wordt ingezet op vorming, preventie en welzijn.

Theater Malpertuis & NBprojects
– 4Still Life © ANJA BEUTLER

“Je bent verplicht om buiten de scope van je eigen organisatie te denken.”

“Niemand mag achteruitgang boeken.”

“Voor ik het sociaal overleg op sectoraal niveau mee opvolgde voor oKo was ik er al zo’n anderhalf jaar bij betrokken binnen Brussels Philharmonic. Dat is

concreet werk: je spreekt met je werknemers over tastbare verbeteringen zoals veiligheids- maatregelen of een betere werk- organisatie.

Op sectoraal niveau is de dyna- miek anders: veel technischer.

Ingewikkelder ook. En leerrijk,

omdat je verplicht wordt om buiten de scope van je eigen organisatie te denken. Neem de beslissing om aan alle werknemers in PC 304 een eindejaars- premie toe te kennen. Het idee lijkt *straightforward*, maar je moet aandacht hebben voor de bestaande praktijken en de voorwaarden in een hele sector. Het is de uitdaging om de regelgeving niet inge- wikkelder te maken dan ze al is. Tegelijk mag geen enkele organisatie achteruitgang boeken. Dan moet je iets soms toch complexer maken om een uitkomst

te bereiken waar iedereen te- vreden mee is.

Het is constructief samen- werken met de vakbonden.

In de kunsten speelt de scher-

pe tegenstelling tussen werkgevers en werknemers die zo tekenend is voor de profitsector veel minder, omdat we niet opereren volgens een winstlogica. Sociaal overleg gaat over ons DNA: de werking van onze organisaties. Die op een duurzame ma- nier garanderen en verankeren is in het belang van iedereen.”

Filip Strobbe

operationeel directeur Brussels Philharmonic

Charter fair practices en taakloonregeling

— Fair practices en arbeidsvoorwaarden

Betaal je residenten? Welke kosten moet een uitkoopsom dekken? Artistiek, organisatorisch en zakelijk werk moet correct betaald worden, maar hoe dat precies gebeurt, is vaak voer voor discussie. OKo timmert met een charter fair practices aan de weg. En realiseerde en passant een doorbraak in de taakloonregeling.

deSingel – Emanuel Gat Dance & Ensemble Modern – Story Water © JULIA GAT

De werkgroep Artiest Centraal zet sinds 2017 zijn schouders onder het charter fair practices. Al snel werd duidelijk dat dat geen kantage met een rist afspraken moet worden, maar een levend document waar heel de sector mee aan de slag gaat. De werkgroep Artiest Centraal definieerde daarom de drie belangrijkste relaties waarop werk in de kunstensector geënt is: de relatie opdrachtgever-opdrachtnemer,

producent-coproducent en presentatieplek-bespeler. Voor elk van die relaties worden in het charter tools uitgewerkt.

Alle oKo-werkgroepen

Om de tools zo dicht mogelijk te laten aanleunen bij de praktijk werd het charter eind 2018 van de werkgroep Artiest Centraal overgeheveld naar de andere oKo-werkgroepen. Zo besprak

de werkgroep Beeldende Kunsten verschillende contractvormen, ging het in de werkgroep Ontwikkeling, Productie en Presentatie over de specificiteit van coproducties en had de werkgroep Muziekclubs het over werkgeverschap en over werken met amateurs.

Taakloon

Ook aangepaste regelgeving is onontbeerlijk om faire praktijken mogelijk te maken. In april 2018 forceerde oKo samen met de sociale partners een belangrijke doorbraak nadat de RVA weigerde om taakloon toe te laten in sectoren met cao's met arbeidsduurreglementeringen zoals die van PC 304 en PC 329. Na overleg met federaal minister van Werk Kris Peeters is overeengekomen een kader te uit te werken voor taakloon – ondertussen laat de RVA het gebruik van taakloon in onze sectoren toe.

*“We moeten
elkaars
praktijken
beter leren
kennen.”*

“In onderhandelingen hebben we te zelden voor ogen hoe de persoon aan de andere kant van de tafel denkt, wat zijn zorgen zijn en waarmee hij rekening moet houden. Dat is nochtans nodig om tot echt faire praktijken te komen. Want elke situatie is anders. De inkomstenstructuur en praktijk van een danser verschilt van die van een acteur, een projectgezelschap dat een voorstelling herneemt heeft een ander financieringsmodel een structureel gesubsidieerd gezelschap en bij het aanbieden van residenties aan individuele kunstenaars wordt er niet altijd rekening mee gehouden of daar wel een loonbudget voorhanden is. Om tot een solidaire onderhandelingsbasis te komen, moeten we elkaars praktijken dus beter leren kennen, liefst zo concreet mogelijk. Dat is de bedoeling van het charter. We werken daarom niet aan een abstract manifest,

maar aan praktijkgerichte tools. Denk aan checklists en FAQ's voor contracten, offertes en begrotingstools.

*“We werken niet aan een
abstract manifest, maar
aan praktijkgerichte tools.”*

Neem de toelagetrekker: dat is een heel concreet voorbeeld van fair practices, dat naar mijn gevoel nog te weinig toegepast

wordt. Het Kunstendecreet biedt kunstenaars de mogelijkheid om de zakelijke en financiële aspecten van hun projectsubsidie of beurs over te laten aan een organisatie. Zo verloopt de loonadministratie en de boekhouding veel efficiënter. Als coproducent kan je daarmee echt het verschil maken.”

Patrick Sterckx

dagelijkse leiding DE Studio/Villanella

Transitie naar nieuwe werkvormen, plekken en publieken

— Transitie

Het is al lang niet meer ‘business as usual’ in de kunstensector. Nieuwe media, andere organisatie- en werkvormen en de superdiverse samenleving verplichten kunstenuitvoerendheden over de haag te kijken en radicaal anders te denken over hun praktijk. OKo maakte van transitie een speerpunt.

Op elke algemene vergadering besteedt OKo aandacht aan denkkaders en praktijken die transitie aanjagen. Het afgelopen jaar deden we daarvoor onder meer beroep op expertise uit het buitenland. We keken ook in het eigen netwerk: onze leden zijn vaak op hun eigen manier met transitie bezig. Een algemene vergadering is een ideaal moment om die inspiratie door te geven.

Nieuwe werkvormen

Zo lieten we Vooruit en NTGent getuigen over nieuwe, meer horizontale organisatiestructuren, transparante beslissingsprocessen en de gevolgen die dat heeft op het HR-beleid. Z33 vertelde over nieuwe formats die voorbijgaan aan een louter programmatorische logica, bijvoorbeeld door vanuit cultuur industriële systemen te

herdenken. Smoke & Dust deed de hoe het samen met NUCLEO op zoek gaat naar de beperkingen en mogelijkheden van artistieke ruimtes. En CAMPO had het over de weg naar meer diversiteit.

Cultuurpact vandaag

Dat al die initiatieven van onderuit in het beste geval gesteund worden door beleid is legio. Dat bleek ook uit de workshop over diversiteit en cultuurbeleid die OKo en deBuren organiseerden in het najaar van 2018. Begeleid door experts hadden kunstenuitvoerendheden het er over de opstappen en struikelstenen op het traject naar meer diversiteit. Daarna gingen ze in debat met politici over het Cultuurpact. En hoe we de vertegenwoordiging van minderheden – met of zonder dat pact – vandaag kunnen garanderen.

*Theater Stap – Luc Nuyens en Frank Dierens
– De Wereld © STEF STESSEL*

“Niet inclusief denken is geen optie. Ook in Gent heeft straks meer dan 50 % van de bevolking een diverse achtergrond. Als je die als gesubsidieerde kunstenuitvoerendheid niet bereikt, moet je je serieuze vragen stellen bij je relevantie. Dat heeft niets te maken met retoriek, alles met vooruitgang boeken.

“Niet inclusief denken is geen optie.”

In 2014 startte CAMPO met sCan&Do, een initiatief van Kunstenpunt en het Sociaal Fonds Podiumkunsten om het interculturaliseringsproces in kunstenuitvoerendheden te ondersteunen. En in Gent werken we met zo’n 40 organisaties samen aan meer diversiteit. Een aantal van onze ambities zien we trouwens vertaald in het bestuursakkoord van de nieuwe Gentse coalitie. Dankzij dat soort samenwerkingen zetten we stappen vooruit. Niet alleen omdat je samen gemakkelijker kennis en best practices kan delen, maar ook omdat je niet de ambitie moet hebben om de kunsten in je eentje te diversifiëren.

“Transitie is een proces waarbij je je hele werking moet herdenken.”

Transitie naar meer diversiteit is een proces waarbij je je hele werking moet herdenken. Het gaat niet alleen om meer kleur op het podium, ook over diversiteit in het bestuur en personeelsbestand, en over onze plek in de stad. Onze locatie CAMPO boma ligt in een wijk waar meer dan 70 % van de bevolking niet-Belgische roots heeft. We zetten onze deuren open, organiseren laagdrempelige workshops met het makerscollectief ‘Onbetaalbaar’. Dat werpt vruchten af: mensen weten wie we zijn.”

Carl Gydé

directeur CAMPO

Auteursrechten, GDPR & verenigingswerk

— Juridisch beleid

Theater op de Markt – Carré Curieux – Famille Choisie © JAN CASTERMANS

Mag ik foto's maken van bezoekers tijdens een voorstelling? Moet ik de partituren kopen van een compositieopdracht die ik zelf heb gegeven? Juridische regelgeving lijkt vaak een vervelende formaliteit, wat check-boxen die je moet afvinken als je klaar bent met al het andere werk. Maar heel vaak raakt ze de kern van de artistieke en zakelijke werking van een organisatie.

ExtraCity – Linah Dalifa, 'Claiming territory', in 'Eating Each Other' © TOMAS UYTENDAELE

Toen de Europese *General Data Protection Regulation* (GDPR) eraan kwam leidde dat ook in de kunstensector tot hoofdbrekens. Want hoe kan je nog tickets aan gereduceerd tarief aanbieden aan mensen uit kansengroepen als je daarover geen gegevens mag bijhouden? Wat met de namen van kinderen bij schoolvoorstellingen? Van ticketverkoop over aanwervingen tot marketingacties; alles leek anders

te moeten. OKo organiseerde samen met de experts van Switch maar liefst vijf infosessies over het onderwerp – stuk voor stuk volgeboekt – en maakte modeldocumenten zoals een verwerkingsregister en een privacyverklaring op maat van de sector. Het veelkoppige monster GDPR bleek te temmen. En wie er op tijd aan begon kon van de gelegenheid gebruik maken om een aantal administratieve processen te stroomlijnen.

Enquête auteursrechten

Nog zo'n heikel thema dat het nieuws in 2018 beheerste: auteursrechten. Onder meer het gebruik van foto's, de omgang met beheersvennootschappen en de kwalificatie van auteursrechten in de sociale zekerheid waren aanleiding tot vragen en kopzorgen. OKo lanceerde in het najaar van 2018 een enquête om de ondersteuningsnoden in kaart te brengen en om helder te krijgen op welke vlakken we nog lobbywerk kunnen verrichten.

Verenigingswerkers

Tegelijk maakte oKo zijn leden klaar voor nieuwe federale wetgeving. Het nieuwe statuut van verenigingswerker biedt kansen in de kunstensector. OKo organiseerde er een infosessie over met advocate Sabine Van Overbeke. Tegelijk hielden we de vinger aan de pols van de hervorming van de vzw-wetgeving.

"Auteursrechten zijn voor iedereen ingewikkelde materie, maar de positie van kunstorganisaties maakt het kluwen vaak nog groter. Ze zijn immers niet alleen gebruikers van auteursrechten en van naburige rechten, ze zijn vaak ook zelf rechthebbende. De tweespalt tussen die twee posities bleek uit de enquête over auteursrechten die we hielden in het najaar van 2018. Auteurs geven bovendien vaak hun opvoeringsrechten in beheer aan een beheersvennootschap. Dat is een

bijkomende partij waar organisaties rekening mee moeten houden, zonder dat dat soms op voorhand besproken is.

Auteursrechten raken de kern van het artistieke werk. De voorbereiding van een opvoering is een creatief proces.

Maar als je tijdens dat proces bijvoorbeeld de stagingrichtlijnen van een componist wil wijzigen of de tekst wil bewerken zonder dat de rechthebbenden hun toestemming hebben gegeven, kan dat de productie compleet blokkeren.

"Auteursrechten raken de kern van het artistieke werk."

In plaats van je hals over kop in een artistiek project te storten kan je dus beter op voorhand heldere afspraken maken. Zo is van het begin duidelijk welke kanten het artistieke proces op kan en vermijd je dat het project niet kan doorgaan. Want daar is echt niemand bij gebaat: de organisatie niet, maar de auteur natuurlijk ook niet."

Els Vanheusden

advocate Nietvelt Van hove Onghena Vanheusden Advocaten en freelance medewerker oKo

Zonzo Compagnie – Koper & Vel op BIG BANG Festival Gent © DRIES SEGERS

03 Belangenbehartiging

De Casino – Zap Mama © SVEN DULLAERT

01
Netwerk

02
Werkgeversfederatie

Inleiding 17

Kunstenbeleid en
Kunstendecreet 18

Kunst en
maatschappij 20

Lokaal en boven-
lokaal cultuurbeleid 22

Financiering 24

Internationaal werken
en Europese regelgeving 26

VAF 28

Een blik op 2019 30

03 Belangenbehartiging

De Roovers & Muziektheater Transparant – Het Bezoek
© STEF STESSSEL

CAMPO & Gouvernement – Always In The Kitchen
© PHILIPPE DIGNEFFE

Beleidsmatige expertise, wegen op regelgeving

— Inleiding

Doorheen de jaren bouwde oKo een sterke expertise uit in complexe beleidsmaterie. We kennen de ins en outs van het Kunstendecreet en weten welke fiscale en boekhoudkundige addertjes onder het gras liggen bij een financieringsinstrument als taxshelter. Dankzij die kennis konden we ook in 2018 wegen op enkele belangrijke dossiers die de kunstensector bepalen. Het Kunstendecreet wijzigde, in veel gevallen in de goede richting. Heel wat anomalieën in de taxshelterwetgeving werden weggewerkt, vaak nadat we erover hadden samengezeten met de bevoegde administraties. Tegelijk zetten we in op beleidsvoorbereidend werk. Dat was nodig, in een jaar waar niet

alleen het volledige lokale cultuurbeleid op zijn kop werd gezet, maar ook nog eens gemeenteraadsverkiezingen werden gehouden. We waren drie keer te gast in de Commissie Cultuur van het Vlaams Parle-

OKo was drie keer te gast in de Commissie Cultuur van het Vlaams Parlement.

ment. We zaten samen met lokale beleidsmakers en stoomden onze leden klaar voor het nieuwe decreet Bovenlokale cultuurwerking. Tegelijk startten we met de voorbereidingen van de regionale en federale verkiezingen van 2019. Daar hoorde ook bij dat we in elke

werkgroep input verzamelden voor de Landschapstekening die Kunstenpunt in september 2019 publiceert.

Ons belangenbehartigend werk is vaak erg technisch van aard: we sleutelen aan beleidsvoorstellen, adviseren beleidsmakers over formuleringen of digitale systemen. Toch gaat het in essentie om de overtuiging dat kunst onontbeerlijk is in de maatschappij. En dat de overheid de geschikte partner is om de juiste voorwaarden te scheppen voor creatie, experiment en participatie: met voldoende financiële steun, maar ook met decretale kaders die ondersteunen, en niet controleren.

Vernieuwd Kunstendecreet, KIOSK en Landschapstekening

— Kunstenbeleid en Kunstendecreet

Meer helderheid, minder planlast en een hersteld vertrouwen in de artistieke beoordeling: dat is de balans van de wijzigingen die werden doorgevoerd aan het Kunstendecreet. OKo volgde het traject op de voet. Daarnaast verzamelden we in het netwerk input voor de Landschapstekening van Kunstenpunt.

In 2018 kreeg het Kunsten-decreet in sneltempo een make-over. OKo woog dankzij overleg met parlementairen, kabinet en administratie op enkele belangrijke punten. In de Commissie Cultuur lichtten we twee keer onze visie op de geplande wijzigingen toe. Heel wat veranderingen liggen in het verlengde van wat oKo al langer bepleit. Denk maar aan de afschaffing van het actieplan en het aanstellen van (gedeeltelijk) vaste commissies. Tegelijk blijven we kritisch voor een aantal aanpassingen die minder goed uitpakken voor het veld, zoals de verschuiving van de indienings- en beslissingsdatum.

Van sector naar overheid

OKo kent een traditie van veelvuldig overleg met kabinet en administratie. Dat geeft ons de gelegenheid om bepaalde besognes uit de sector direct

met de bevoegde overheid te bespreken. Zo kregen we dit jaar beter zicht op de plannen om KIOSK te wijzigen en bespraken we het vernieuwde toezicht. Dat werd na ruggenspraak met oKo en de sector opnieuw geschrapt. Daarnaast konden we nog een extra indiendatum voor beurzen en kleinere projectsubsidies uit de brand slepen toen bleek dat het aantal aanvraagrondes gereduceerd werd tot twee in plaats van drie.

Landschapstekening

Tegelijk stoomde oKo het netwerk klaar voor de Landschapstekening die Kunstenpunt in 2019 publiceert. We nodigden Kunstenpunt uit op onze algemene vergadering en verzamelden input in elke werkgroep, die we vervolgens bezorgden aan het redactieteam. Werk dat ook in de voorbereiding van de verkiezingen van 2019 zijn nut bewees.

RASA – Kunstkussenspeeddate © VALENTINO STELLINO

“Wat een kleine beleidsmaatregel lijkt, heeft soms een gigantische impact op individuele kunstenaars. Neem het feit dat er niet langer drie, maar twee aanvraagrondes voor projectsubsidies en beurzen zijn:

in maart en september. Dat gaat voorbij aan het werkritme van de kunstenpraktijk, die een intrinsiek projectmatig karakter heeft. De weggevalen indiendatum van mei betekent daarom helaas een verarming van het artistieke aanbod.

“Het is tijd voor meer zuurstof voor de onderbouw.”

Na de doorgedreven professionalisering en stroomlijning van de bovenbouw van de voorbije jaren, is het nu tijd voor meer zuurstof voor de onderbouw. Op maat van de kunstenaar, van zijn praktijk en van zijn of haar carrièreontwikkeling. Dus: meer indiendata, meer alternatieve managementstructuren, advies op maat en instrumenten voor offspaces en atelierorganisaties die dichtbij de praktijk werken en met vaak met weinig middelen veel kunnen bereiken.

“Er is nood aan een beleidskader gericht op oeuvrebeheer.”

Een van de grootste uitdagingen de volgende jaren is de ontwikkeling van een gericht beleid voor oeuvrebeheer van dode en levende kunstenaars. Vandaag bestaan daar geen professionele instrumenten voor, noch voor de kunstenaar zelf, noch voor zijn of haar erven. Met een beleidskader gericht op oeuvrebeheer kunnen we vermijden dat waardevolle werken en collecties enkel op de commerciële markt of in het buitenland terechtkomen.”

Josine De Roover

coördinator Cas-co en beleidsmedewerker NICC

Functie participatie en politie-inval Globe Aroma

Kunst en maatschappij

Hoe vertaal je participatieve processen in de kunstensector naar een beleid? En hoe ga je ermee om als het recht van eenieder om deel te nemen aan kunst onder druk komt te staan? OKo behandelde twee prangende – en heel verschillende – dossiers waarin het verband tussen kunst en maatschappij centraal staan.

Tijdens de vorige subsidieronde was de functie participatie goed voor heel wat verwarring, ook in de beoordelingscommissies. Het departement bestelde daarom een studie naar de functie bij de Karel de Grote-hogeschool. Een goede basis, stelde oKo vast, maar wel één met nog blinde vlekken.

Major-minor

Op initiatief van de oKo-werkgroep Participatie legden we een voorstel op tafel om in de toekomst met een major-minorbenadering te werken. Met zo'n systeem kan elke organisatie aangeven op welke functie ze in hoofdzaak inzet en welke andere functie(s) ze daarnaast wil verkennen en versterken. Zo'n aanpak zou de innovatieve initiatieven die vandaag op het terrein ontstaan en nog te weinig

ondersteuning vinden in de juiste structuren een geweldige duw in de rug geven.

Politie-inval

Dat die ondersteuning niet mag afbrokkelen bleek op schokkende wijze toen oKo-lid Globe Aroma begin 2018 verrast werd door een grootschalige politie-inval. Bij de multidisciplinaire actie werden meerdere mensen zonder papieren opgepakt. Dat is nochtans de doelgroep van dit open huis, de personen die het wil laten deelnemen aan kunst en waarvoor het structureel gesubsidieerd door de Vlaamse overheid. Niet alleen de kunstensector, ook veel beleidsmakers en aanverwante sectoren stelden de legitimiteit van de actie in vraag. OKo begeleidde Globe Aroma met juridisch en beleidsmatig advies.

Eastman – Puz_zle
© KOEN BROOS

“Op 9 februari viel de politie bij ons binnen. Zeven mensen werden op een brutale manier opgepakt toen we ons klaarmaakten om naar de opening van het project ‘carte de visite/ARTopenKUNST’ te gaan. Het gaf een enorm gevoel van machteloosheid. We kunnen als kunsthuis nieuwkomers een ontmoetingsplek en een platform bieden. Maar geen stabiliteit. Het heeft me doen twijfelen aan wat kunst eigenlijk vermag. En of we toch niet op een eilandje zitten. Want hoewel de inval voor ons onverwacht was, hadden heel wat sportclubs en jeugthuizen uit de buurt al gelijkaardige acties meegemaakt.

“Na de politie-inval kwam een enorme solidariteit op gang.”

Maar al snel kwam een enorme solidariteit op gang. Uit de kunstensector, via de vakbonden, vanuit oKo, van andere middenveldorganisaties uit de kanaalzone. Een week na de inval vond de actie One Alarm, Many Voices plaats in en naast Kanal. Organisaties en individuen van allerlei strekkingen schreeuwden er hun verontwaardiging uit en smeedden banden om in de toekomst meer te gaan samenwerken. Vzw's uit de buurt richtten Signal Kanal op. Samen kunnen we meer wegen op een bewustzijnsverandering in de stad, bij de politiediensten, bij de politiek.

“Kunst is fundamenteel voor wie we zijn – met of zonder papieren.”

Eind 2018 kregen we de jaarlijkse Prijs voor Mensenrechten van de Liga voor Mensenrechten. Een belangrijk signaal dat kunst een mensenrecht is en dat het fundamenteel is voor wie we zijn – met of zonder papieren. Globe Aroma zal die visie blijven verdedigen.”

Els Rochette

artistiek directeur Globe Aroma

Bovenlokale cultuurwerking en lokale verkiezingen

— Lokaal en bovenlokaal cultuurbeleid

Van het Transitiereglement over het nieuwe decreet Bovenlokale cultuurwerking tot de gemeenteraadsverkiezingen: de pionnen op de lokale landkaart werden in 2018 grondig herschikt. OKo nam deel aan bevragingen en debatten en bereidde zijn leden voor op de nieuwe regelgeving.

In 2017 werd de kunstensector onzacht met de neus op de feiten gedrukt. Uit onderzoek bleek dat de spreiding van structureel gesubsidieerde podiumproducties in cultuurcentra tussen 2011 en 2015 met 25% achteruit was gegaan. Die vaststelling zwengete de discussie aan over hoe je structureel gesubsidieerd werk in heel Vlaanderen toegankelijk maakt.

Zomer van Antwerpen – Liefste © SIGRID SPINNOX

Cultuurcontentement

Want laagdrempelige toegang tot kunst is broodnodig, ook buiten de grote steden. Dat bleek ook uit Cultuurcontentement, een onderzoek naar de beleving en verwachtingen van Vlamingen over het cultuurbeleid in hun gemeente, dat oKo samen met De Federatie, OCE, VVBAD, VVC, het Forum voor Amateurkunsten en de VUB uitvoerde. De bevraging toonde aan dat heel wat Vlamingen ruimte voor verbetering zien op vlak

van lokaal cultuurbeleid, door meer begeleiding door steden en gemeenten, een betere communicatie over cultuur, meer betaalbare infrastructuur en meer experiment. De initiatiefnemers stelden de resultaten onder grote belangstelling voor in het Vlaams Parlement.

Lunch en lokale mandatarissen

OKo wapende zijn leden met die kennis en stoomde ze klaar voor

het nieuwe decreet Bovenlokale cultuurwerking via een infosessie door VUB-professor Guy Redig. We werkten bovendien mee aan de Inspiratielunch Kunst & Lokaal Beleid op het TheaterFestival, waar de sector en culturele en gemeenschapscentra onder begeleiding van de VVC, Kunstenpunt, oKo en de VVSG in debat gingen met lokale beleidsmakers in de aanloop naar de verkiezingen van oktober.

“De uitdagingen op lokaal niveau vragen om visie.”

“Sinds 2016 is de culturele sector op lokaal niveau volop in transitie. Voor de cultuurcentra veranderde er veel door ingrijpende wijzigingen aan het decretale kader. Zo verplicht de Vlaamse overheid hen niet langer om cijfers

bij te houden. Evoluties en trends bij de CC's in kaart brengen en cijfermatig een correct beeld hebben van hun werking en impact is daarom erg moeilijk geworden. Tegelijk kunnen lokale cultuurspelers niet langer beroep doen op een steunpunt voor lokaal cultuurbeleid. Die verschuivingen en daarmee samengaande uitdagingen vragen om visie- en inspiratietrajecten. En meer dan ooit ook om samenwerking, bijvoorbeeld

tussen de kunstensector en het lokale cultuurbeleid. Alleen gezamenlijk pakken we de werven van de toekomst aan.

“We maken van transversale samenwerking een speerpunt.”

Dat was ook de insteek van de Inspiratielunch Kunst & Lokaal Beleid. Tijdens die dag wilden we lokale mandatarissen en spelers uit het culturele veld elkaar laten inspireren met het vooruitzicht op de lokale verkiezingen.

Culturele spelers, beleidsmakers en steunpunten ontdekten gemeenschappelijke noden en gingen op zoek naar opportuniteiten waar ze samen op kunnen inspelen. Van dat soort transversale samenwerking willen we met het Steunpunt voor Bovenlokale Cultuur dan ook een speerpunt maken, net zoals het decreet bovenlokale cultuurwerking samenwerking stimuleert.”

Leonie Lanssens

stafmedewerker Steunpunt voor Bovenlokale Cultuur, voormalig coördinator VVC

Aanvullende financiering en eigen inkomsten

— Financiering

Het cliché wil het anders, maar de kunstensector blinkt uit in ondernemingszin. Kunstenorganisaties gaan op verschillende fronten op zoek naar interessante vormen van aanvullende financiering. 2018 was het jaar dat taxshelter doorbrak bij producerende organisaties.

Het Vlaamse kunstenveld zou niet zo divers en succesvol zijn zonder subsidies. Maar elke kunstenorganisatie in elke discipline zet ook volop in op manieren om eigen inkomsten te genereren, bijvoorbeeld via ticketinkomsten of giften. Ondertussen halen de producerende organisaties hoe langer hoe meer ook inkomsten uit taxshelter.

Taxshelter

Na de invoering van taxshelter in 2017 kwam het instrument in 2018 op kruissnelheid. Steeds meer kleinere spelers sprongen op de kar. Nochtans geen sinecure, want de regelgeving is complex en vereist flink wat administratie. OKo organiseerde infosessies en deelde uitgebreide informatie op de kennisbank.

Daarvoor wisselden we ook ervaringen uit met organisaties aan de andere kant van de taalgrens.

Wetgeving afstemmen

Tegelijk hielden we de vinger aan de pols, bijvoorbeeld als de federale regelgeving dreigde te botsen met die op Vlaams niveau. We wezen ook op de onbedoelde neveneffecten die optreden doordat organisaties die taxshelteren onderworpen worden aan de vennootschapsbelasting. En we vroegen om een snelle afhandeling van de nodige attesten, zodat wie taxsheltert niet maanden na een productie met een financiële kater zou achterblijven. De betrokken administraties namen onze vragen ter harte en brachten op heel wat fronten opheldering.

I SOLISTI – Et Exspecto
(productie met Eclairs sur
l’Au-Delà en Et Exspecto
resurrectionem mortuorum
van Messiaen)
© KOEN BROOS

“Taxshelter heeft ons meer ademruimte gegeven.”

“Onze return on investment reikt verder dan louter fiscale voordelen.”

“Terwijl het Vlaamse kunstenveld artistiek gezien tot de internationale top behoort, moeten we het met budgetten doen die ver onder die van onze Europese collega’s liggen. Taxshelter heeft ons

meer ademruimte gegeven. Dat mocht wel eens, in een context waarin je voortdurend volgens een besparingslogica moet opereren. Al brengt het heel wat overhead met zich mee: bij Opera Ballet werkt er iemand ongeveer voltijds op tax-

shelter. De regelgeving is complex en bevat soms redeneringen die niet stroken met de praktijk, bijvoorbeeld als het gaat over het principe van retro-activiteit. Het is de verdienste van oKo dat het over dat soort anomalieën opheldering krijgt van de

bevoegde administraties. En het komt de kleinere spelers met minder taxshelterervaring ook meteen ten goede.

De eerste eindattesten die nu binnenlopen tonen dat wie in de podiumkunsten investeert zeker is van return on investment, die

trouwens verder reikt dan louter fiscale voordelen. We hebben een maatschappelijke impact, creëren jobs en zijn een uithangbord tot buiten de landsgrenzen. Het is dus logisch dat de overheid naast het creëren van instrumenten voor aanvullende financiering vooral blijft inzetten op subsidies. Die houden de machine draaiende en geven ons de nodige ruimte om op artistiek en ondernemingsvlak inventief te blijven.”

Bart Van der Roost

CEO Opera Vlaanderen Ballet Vlaanderen

Detachering, ecodesign en visaregels

— Internationaal werken en Europese regelgeving

De doorgedreven internationale manier van werken in de kunstensector spoort niet altijd met de vaak ingewikkelde Europese en internationale regelgeving. Via Pearle* volgt oKo internationale thema's op.

Amberdrift – minister Gatz werd even lyrisch van deze term tijdens een Commissie Cultuur waarin de ecodesign-regeling op de agenda stond. Dat is de Europese richtlijn die het energieverbruik bij lampen wil reduceren. Veel lampen die in de sector gebruikt worden zouden daardoor vervangen moeten worden door milieuvriendelijkere alternatieven. Alleen: voor heel wat lichtontwerpen bestaat dat alternatief (nog) niet. Bovendien is er een gigantisch prijskaartje verbonden aan de massale overschakeling op LED. En dat voor een energiewinst van hooguit 5%. Na lobbywerk op Europees, federaal en Vlaams niveau kreeg de kunstensector broodnodige uitzonderingen.

Reizen naar Schengen

Ook op vlak van internationaal werken dreigde goed bedoelde regelgeving nefaste gevolgen te hebben. Toen de Europese Commissie in 2018 aankondigde dat ze de regels wou herzien om een visum voor de Schengenzone aan te vragen, schoten Pearle* en oKo in actie. Een definitieve regeling is nog in ontwikkeling, maar intussen is duidelijk dat de uitzonderingen voor jonge artiesten behouden blijven. Ook zou je al zes maanden op voorhand een visum kunnen aanvragen in plaats van drie en komen er bijzondere voordelen voor bona fide reizigers die een 'multiple entry visa' aanvragen.

MET-X – Marockin'
Brass at Belgian
World Music Meeting
@ Muziekpublique
© MIRJAM DEVRIENDT

Gelijk werk, gelijk loon

In juni 2018 keurde de Europese Commissie de aanpassingen goed aan de twintig jaar oude detacheringsrichtlijn. Daardoor hebben gedetacheerde werknemers vanaf nu recht op gelijk loon voor gelijk werk in het land waar ze tewerkgesteld worden. Pearle* en oKo organiseerden gezamenlijk een seminarie waarin het ging over de praktische implicaties van die regelgeving en wat we daarvoor kunnen leren van sectoren als de bouw en de horeca.

“Zodra je met internationale artiesten werkt moet je een hele papierwinkel in orde hebben.”

“Onze dansers komen van overal. En samen met hen zwerven we uit over de hele wereld. Dat zijn keuzes waar we niet aan tornen, maar die wel een enorme planning vragen. Want van zodra je met internationale artiesten werkt, moet je een hele papierwinkel in orde hebben.

Voor niet-Europeanen die naar hier komen vraag ik een arbeidskaart aan. Zij vragen daarmee een D-visum aan, waarmee ze een verblijfskaart kunnen krijgen. Normaalgezien komt dat altijd in orde. Maar soms maakt de politieke situatie het moeilijker. Sinds het Maison Schengen in Congo gesloten is, is het lastiger voor Congolese artiesten om naar Europa te komen – een situatie die in 2019 tot debat op politiek niveau leidde.

Als je met internationale artiesten buiten de EU reist, moet je soms drie weken in België of op rijafstand van België blijven:

zo lang kan de procedure duren waarbij het consulaat het paspoort bijhoudt en de artiest geen vluchten kan nemen. We hebben beslist om in 2020 een tournee in China niet te doen omdat we niet zeker zijn dat onze dansers de papiermolen

in Canada en de Verenigde Staten tijdig doorlopen – daar toeren we voordien. Je kan alsmaar minder visa aanvragen voor groepen met verschillende nationaliteiten en fingerprinting is tegenwoordig niet de uitzondering maar de regel. De procedures zijn dus complexer geworden. En dat geldt vooral voor wie geen Europees paspoort heeft.”

“De procedures zijn complexer geworden.”

Erna Van Akoleyen

Verantwoordelijke personeelszaken en administratie bij les ballets C de la b

Publiekswerking en duurzaamheid

— VAF

Van alle oKo-leden zijn er tien die VAF-middelen krijgen. Met hen werkte oKo aan een constructieve reactie op het nieuwe reglement publiekswerking van het VAF. Tegelijk lieten we onze andere leden inspireren door de duurzame praktijken in de audiovisuele sector.

De publiekswerking binnen audiovisuele kunsten past moeilijk in een beleidsmatig vakje: onder het Kunstendecreet wordt ze in de mal van de podiumkunsten gestopt, onder het VAF is het een nieuwe groep organisaties die nog volop hun plek zoeken. De werkgroep Audiovisuele Kunsten greep het nieuwe VAF-reglement voor publiekswerking aan om zich te bezinnen over de positie van audiovisuele spelers in het kunstenveld en om een aantal speerpunten te definiëren voor de toekomst.

VAF als matchmaker

Er liggen heel wat opportuniteiten, stelden we vast. Het VAF overschouwt heel de sector, van stimulansbeleid tot basisstructuur, van gesubsidieerde organisatie tot commerciële speler. Zo kan het gemakkelijk een matchmaker zijn en komen makers, producenten, festivals en organisaties veel gemakkelijker in contact dan voorheen. OKo ijverde ervoor de landschapszorg nog

te verstevigen in de toekomst. Dat vertelden we ook aan nieuw intendant Erwin Provoost, die sinds september aan de slag is voor het VAF.

Duurzaamheid

Tegelijk trok oKo de expertise van het VAF aan om leden uit

andere disciplines te inspireren. Het VAF zet al jaren sterk in op duurzaamheid en heeft aandacht voor alles wat daarbij komt kijken: van verhaallijnen tot CO2-calculatie. De VAF-duurzaamheidscoördinator kwam zijn aanpak toelichten op de algemene vergadering van oKo.

JEF – Festival peuterdag © JEF

“Dankzij de overheveling naar het VAF hebben we een directe lijn met makers.”

“Toen we nog middelen van het Kunstendecreet kregen, bereikten we met ons festival minder makers en producenten. Dankzij de overheveling naar het VAF hebben we

op vlak van creatie een directe lijn met belangrijke gesprekspartners. Dat werpt jaar na jaar meer vruchten af op onze gehele organisatie. Zo groeide in samenwerking met JEF en andere partners Macky, een makerscollectief dat op ons laatste event projecten kwam pitchen en in direct gesprek ging met hun doelpubliek: kinderen. We lanceerden ook mee Dig It Up, een dag over digitale initiatieven en nieuwe media in publiekswerking. Met dat soort initiatieven willen we het onafhankelijke denken over jeugdfilm aanjagen.

“We willen het onafhankelijke denken over jeugdfilm aanjagen.”

Dat is nodig: we merken dat er nog veel ontwikkelingspotentieel zit op vlak van reflectie over jeugdfilm. Dat merk je bijvoorbeeld als je de omkaderende debatten en weerklank in de media voor pakweg het TheaterFestival vergelijkt met die voor ons festival. We kijken ook richting recensieplatformen die ondersteund worden door het VAF om allianties te smeden. Maar de manier waarop er kritisch naar jeugdfilm of film bij uitbreiding wordt gekeken, krijgt al vroeger vorm. Daarom zetten we ook filmeducatie hoog op de agenda. De FilmClub is bijvoorbeeld een nieuw project waar verschillende audiovisuele organisaties (festivals, vertoners, distributeurs, maar ook het VAF zelf) samenwerken om kinderen kennis te laten maken met kwaliteitsfilms en een nieuwe generatie goed geïnformeerde film liefhebbers te vormen.”

Bregt Van Wijnendaele

coördinator film JEF

Een blik op 2019

Welke weg slaat de volgende minister van Cultuur in? Radicaal langs statige lanen? Of zigzaggend door een fijnmazig netwerk van kleine, grote, experimentele en traditionele initiatieven?

2019 is een verkiezingsjaar: een cruciaal moment voor oKo om scherp te stellen wat de kunstensector vandaag nodig heeft. Meer middelen, natuurlijk. Aan de vooravond van een nieuwe structurele ronde kunnen we enkel blijven hameren op voldoende financiële ondersteuning. Maar ook op ruimte voor lokale initiatieven. Op gelegenheid om internationaal uit te zwerven en de wereld naar Vlaanderen en Brussel te halen. En op beleidskaders die goed zitten en ons lange afstanden laten lopen, als een stevig paar wandelschoenen.

Ondertussen begeleidt oKo zijn leden op de weg naar nieuwe wettelijke verplichtingen, bijvoorbeeld door de gewijzigde vzw-wetgeving en de visaregeling op Europees niveau. Of op vlak van fair practices, decretale criteria en innovatie op de werkvloer. Zo versterken we de sector, met blijvende focus op de positie van de kunstenaar en aandacht voor de flexwerker. Dat komt ten goede aan iedereen die in de kunsten werkt. Bovendien heeft het een positieve impact op de artistieke werking. En dus op onze publieken.

Leen Laconte – directeur oKo

LOD Muziektheater – Reflector – AtelierBildraum © KURT VAN DER ELST

